

Peři a recovery koučové: Lidé se zkušeností se závislostí pomáhají ostatním

15.12.2024 - | Společnost Podané ruce

Může člověk, který si sám prošel závislostí, účinně pomáhat druhým? Konference Peer práce a adiktologické služby pořádaná Společností Podané ruce ukázala, že ano. Peer pracovníci a recovery koučové díky svým zkušenostem chápou, čím si klienti procházejí. Díky jejich žité zkušenosti dokážou s klienty navázat důvěru, která je základem pro poskytování praktické podpory i vedení.

Virová hepatitida typu C (zkráceně VHC) patří mezi riziková onemocnění spojená s užíváním návykových látek. Na jednom z konferenčních panelů sdílela peer pracovnice Barbora Demková své zkušenosti s klienty s VHC. Barbora svým klientům pomáhá různě: „Pokud jsou moji klienti v léčbě, tak jsem schopná jim během té léčby dávat například potravinové balíčky,” přiblížila peerskou práci.

Neodmyslitelnou součástí práce peerů jsou také rozhovory s klienty. Barbora se podělila o zkušenost, kdy právě díky jednomu takovému rozhovoru přesvědčila klienta, který o své nemoci dlouho věděl, ale dosud nevyhledal pomoc, aby zahájil léčbu. Dále ve společném panelu představila Barbara Janíková, terapeutka s dlouholetou praxí v oblasti závislostí, příklady peer praxe ze zahraničí. Společnost Podané ruce je zapojena v mezinárodním projektu BOOST, který se zaměřuje na posílení služeb v testování a odkazování do léčby u infekčních chorob, přičemž peer práce či přímo organizace a služby vedené peer pracovníky jsou příklady dobré praxe.

Ve své přednášce s Barborou Demkovou zmínily různé služby, jež mohou peer pracovníci klientům s VHC nabídnout – například spolupráci s Terénním programem, doprovody do Nízkoprahové ordinace praktického lékaře na Hvězdové nebo do infektologické ambulance. Dalšími aktivitami jsou testování klientů pomocí testů ze slin či podpora při léčbě, která zahrnuje zajištění potravinových balíčků, oblečení, bydlení nebo přístup k lékařské péči.

Z lékařského hlediska sdílel své zkušenosti s léčbou hepatitidy, jejíž šíření je rizikem u lidí užívajících zejména injekčně, infektolog Marek Bezděk. Představil infektologickou ambulanci na Vídeňské 117 a přiblížil možnosti testování a konkrétní léčebné postupy v souvislosti s VHC. Lékař Marek Bezděk dále popsal práci s klienty v nově vzniklé Nízkoprahové ordinaci na Hvězdové 18 v Brně. Tato ordinace nabízí dostupnou a okamžitou zdravotní péči lidem, kteří se k ní dostávají obtížně.

V jednom z panelů sdílely tři recovery koučky své osobní zkušenosti se závislostí a cestu k práci peer pracovnic a následně recovery kouček. Přejít z role peera na recovery kouče zahrnuje systematické učení, jak efektivně využívat vlastní zkušenost k pomoci druhým lidem v podobné situaci. „Zotavení není abstinence, ale lidská blízkost. Když má člověk vztahy, o které se může opřít, tam je opravdové zotavení,” zdůraznila důležitost lidských vztahů jedna z přednášejících recovery kouček.

Kromě důležitosti blízkých vztahů a přátelství se všechny tři koučky shodly na klíčové části peerské práce. A tou je důvěra. „Mně u psychoterapeuta chybělo: Já ti rozumím, vím, co prožíváš,” zaznělo od další z kouček. Právě díky svým žitým zkušenostem s návykovým chováním si dokážou u klienta vybudovat důvěru, díky které mohou klientovi pomoci na cestě k zotavení.

Role peera v adiktologických službách je důležitá, zároveň ale není jasně definovaná. Jiří Dvořáček, odborník na léčbu závislostí a ředitel Psychiatrické léčebny Červený Dvůr, zdůraznil význam jasného

vymezení role peer pracovníků ve zdravotnických zařízeních. Apeloval na nutnost definovat jejich zodpovědnosti, aby se předešlo jejich přetěžování.

Závěrečný blok příspěvků patřil Oldřichu Bažantovi a členům Unie lidí se zkušeností se závislostí. Spolu s účastníky konference interaktivně vytvářeli metodiku pro zapojení peer pracovníků a recovery koučů do adiktologických služeb. Tato metodika má v budoucnu usnadnit spolupráci mezi peery a organizacemi v oboru.

<https://podaneruce.cz/peeri-a-recovery-koucove-lide-se-zkusenosti-se-zavislosti-pomahaji-ostatnim>